

A young man in a grey jacket and a young woman in a pink floral jacket are holding a brown rabbit in a fenced outdoor area. The man is holding the rabbit from underneath, and the woman is petting its head. The background shows a grassy field and a fence.

De sterke basis



mbs
eindhoven
ondersteunend onderwijs

De sterke basis

Binnen MBS Eindhoven werken we vanuit een sterke basis voor onderwijs en ondersteuning.

Deze sterke basis omvat het onderwijs- en ondersteuningsaanbod dat ieder leerling standaard ontvangt binnen de school.

De sterke basis vormt het uitgangspunt voor het dagelijks handelen binnen alle leerroutes, zowel in het SO als in het VSO. Daarom beschrijven we in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) uitsluitend de ondersteuning en afspraken die aanvullend zijn op of afwijken van deze basis.

De sterke basis richt zich op:

- veiligheid;
- voorspelbaarheid;
- welbevinden;
- ontwikkeling;
- zelfstandigheid;
- participatie;
- betekenisvol leren.

Binnen alle groepen werken we vanuit gezamenlijke pedagogische en didactische uitgangspunten. De mate van ondersteuning, nabijheid en zelfstandigheid verschilt per profiel van het Landelijk Doelgroepenmodel (LDGM).

MBS

SO

VSO



Pedagogisch handelen

Gezamenlijk pedagogische handelen

Op MBS Eindhoven werken we vanuit één gezamenlijke pedagogische basis: veiligheid, voorspelbaarheid en verbinding. Deze basis is leidend voor alle profielen. Tegelijkertijd vraagt de diversiteit in cognitieve mogelijkheden, ontwikkelingsleeftijd en de sociaal en emotionele ontwikkeling van leerlingen om verschillen in pedagogisch handelen en begeleidingsstijl.

Het pedagogisch handelen is daarom eenduidig in uitgangspunten, maar gedifferentieerd in uitvoering. De begeleidingsstijl sluit aan bij het emotioneel ontwikkelingsprofiel van de leerling, zoals beschreven binnen het model van Došen. Binnen een profiel kan sprake zijn van spreiding tussen leerlingen en variatie binnen een leerling, afhankelijk van context, belasting en moment.

In alle profielen geldt:

- We zijn voorspelbaar en duidelijk: we doen wat we zeggen en zeggen wat we doen. We hebben vaste routines, een herkenbare dagstructuur en actieve voorbereiding op veranderingen.
- We kijken achter gedrag: gedrag zien we als communicatie. We zoeken samen naar de onderliggende hulpvraag en stemmen ons handelen daarop af (traumasensitieve bril).
- We ondersteunen emotieregulatie actief: we blijven nabij, helpen spanning vroeg herkennen en gebruiken de-escalerende strategieën (Trifier).
- We formuleren verwachtingen positief, leren alternatieven aan en zetten positieve bekrachtiging bewust in.
- We werken vanuit autonomie, competentie en verbinding: we zorgen dat leerlingen zich gezien en gewaardeerd voelen, bieden succeservaringen door haalbare doelen en geven (passende) keuzemogelijkheden.
- We maken sociale veiligheid concreet: we werken aan sociaal leren en sociale veiligheid krijgt structureel aandacht.

De overgang van SO naar VSO betekent een verschuiving in context en doelen, waarbij de pedagogische basis ongewijzigd blijft.

SO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Sociaal – emotioneel ontwikkelingsniveau	Dit profiel sluit aan bij leerlingen die functioneren in de vroege emotionele ontwikkelingsfasen, waarin basisveiligheid en nabijheid voorwaardelijk zijn om tot leren en participatie te komen.	Dit profiel vraagt om een begeleidingsstijl die veiligheid en structuur combineert met het voorzichtig oefenen van regulatie, passend bij fase 1–3 van de emotionele ontwikkeling.	Dit profiel sluit aan bij leerlingen die zich bevinden in fase 2 t/m 4 van de emotionele ontwikkeling, waarbij het pedagogisch handelen voortdurend wordt afgestemd op context en moment.	Dit profiel sluit aan bij leerlingen die zich bevinden in fase 2 t/m 4 van de emotionele ontwikkeling, waarbij het pedagogisch handelen voortdurend wordt afgestemd op context en moment.
Nabijheid	Het klassenpersoneel en/of begeleiding zijn altijd direct nabij en zichtbaar; het klassenpersoneel anticipeert continu op signalen.	Het klassenpersoneel biedt begeleiding in de directe nabijheid en anticipeert actief op signalen bij de individuele leerling. Het klassenpersoneel helpt leerlingen spanning tijdig herkennen.	Het klassenpersoneel biedt begeleiding in directe of geringe nabijheid en anticipeert actief op signalen in de groep en bij de individuele leerling. De mate van nabijheid wordt afgestemd op wat de leerling op dat moment nodig heeft (van co-regulatie naar beginnende zelfregulatie).	Het klassenpersoneel biedt begeleiding in op afstand en bewaakt het pedagogisch klimaat. Ondersteuning is beschikbaar en alert, en wordt ingezet wanneer de situatie daarom vraagt.

SO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Emotieregulatie	Emotieregulatie wordt extern overgenomen: emoties worden benoemd, spanning wordt actief verlaagd en handelingen worden ondersteund of overgenomen. Er wordt gewerkt volgens individuele signaleringsplannen. De-escalerende strategieën worden preventief en direct ingezet. Overgangen en spanningsmomenten worden volledig begeleid.	Emotieregulatie gebeurt via co-regulatie: samen benoemen, samen vertragen en samen passende strategieën inzetten. Er wordt gewerkt volgens individuele signaleringsplannen. De-escalerende strategieën worden preventief en direct ingezet. Overgangen en spanningsmomenten worden volledig begeleid.	Leerlingen oefenen met het hanteren van emoties en gedrag middels positief geformuleerde klassenafspraken, met ondersteuning in het moment. De-escalerende strategieën worden preventief en direct ingezet. Overgangen en spanningsmomenten worden frequent begeleid. Reflectie op gedrag vindt plaats onder begeleiding van het klassenpersoneel en is (visueel) concreet en situationeel. Er wordt gewerkt met vaste routines, check-in/check-out en klassenspecifieke afspraken, waarbij het klassenpersoneel expliciet ondersteunt in het toepassen hiervan.	Leerlingen oefenen met het hanteren van emoties en gedrag middels positief geformuleerde klassenafspraken. De-escalerende interventies blijven beschikbaar en worden ingezet bij oplopende spanning. Er is ruimte voor meer zelfstandige reflectie op gedrag en sociale interacties, passend bij het ontwikkelingsniveau van de leerling. Er wordt gewerkt met vaste routines, check-in/check-out en klassenspecifieke afspraken, waarbij het klassenpersoneel expliciet ondersteunt in het toepassen hiervan. Leerlingen worden gestimuleerd om afspraken, routines en regulatiestrategieën in toenemende mate zelfstandig toe te passen, ook buiten de bekende context. Dit profiel vraagt om een pedagogische basis die ruimte biedt voor toenemende zelfstandigheid, binnen blijvende voorspelbaarheid en sociale veiligheid.

VSO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Nabijheid	Het klassenpersoneel en/of begeleiding zijn altijd direct nabij en zichtbaar; het klassenpersoneel anticipeert continu op signalen.	Het klassenpersoneel biedt begeleiding in de directe nabijheid en anticipeert actief op signalen bij de individuele leerling. Het klassenpersoneel helpt leerlingen spanning tijdig herkennen.	Het klassenpersoneel is nabij en aanspreekbaar.	Het klassenpersoneel ondersteunt zelfstandig functioneren binnen duidelijke structuren.
Emotieregulatie	Emotieregulatie wordt grotendeels extern ondersteund of via co-regulatie. Er wordt gewerkt volgens individuele signaleringsplannen. De-escalerende strategieën worden preventief en direct ingezet. Overgangen en spanningsmomenten worden volledig begeleid.	Emotieregulatie gebeurt via co-regulatie: samen benoemen, samen vertragen en samen passende strategieën inzetten. Er wordt gewerkt volgens individuele signaleringsplannen. De-escalerende strategieën worden preventief en direct ingezet. Overgangen en spanningsmomenten worden volledig begeleid.	Leerlingen oefenen met zelfregulatie binnen duidelijke kaders. Gedrag en emoties worden besproken in relatie tot werk- en praktijksituaties. Verwachtingen sluiten aan bij de taak- en/of arbeidsvaardigheden.	Het klassenpersoneel ondersteunt zelfstandig functioneren binnen duidelijke structuren. Leerlingen worden gestimuleerd om afspraken, routines en regulatiestrategieën zelfstandig toe te passen. De-escalerende ondersteuning blijft beschikbaar. Reflectie op gedrag, werkhouding en sociale interacties krijgt structureel aandacht.
Doel begeleiding	Klassenpersoneel en/of begeleiding is gericht op veiligheid, rust en welbevinden.	lassenpersoneel ondersteunt functioneren binnen dagbesteding en groepsactiviteiten.	De begeleiding varieert per leerling en per moment (van co-regulatie tot zelfstandig handelen).	Begeleiding sluit aan bij uitstroom naar arbeid of vervolgvoorzieningen.

Didactisch handelen + klassenmanagement

Gezamenlijk didactisch handelen en klassenmanagement

Op MBS Eindhoven werken we volgens een gepland aanbod wat doelgericht, gestructureerd en afgestemd is op de mogelijkheden van de leerling. Het didactisch handelen is erop gericht dat leerlingen binnen hun profiel tot leren komen, succeservaringen opdoen en vaardigheden kunnen toepassen in betekenisvolle contexten. De manier waarop instructie wordt gegeven, taken worden aangeboden en de schooldag wordt georganiseerd vormt samen de structuur waarbinnen leerlingen tot leren kunnen komen. Een voorspelbare en visueel ondersteunde leeromgeving helpt leerlingen bij het begrijpen van verwachtingen en instructie, het starten van taken en het volhouden en afronden van activiteiten.

Het onderwijsaanbod:

- is gekoppeld aan de ZML-leerlijnen en het vastgestelde uitstroomperspectief;
- wordt aangeboden in kleine, overzichtelijke stappen, met veel herhaling;
- kent een vaste lesopbouw (start/voorkennis – instructie – (begeleid in) oefenen – evalueren);
- houdt rekening met verwerkingstijd, executieve functies en prikkelverwerking;
- is visueel ondersteund (daglijnen, stappenplannen, takenkaarten, taakbakken);
- combineert leren, doen en ervaren (thematisch en praktisch werken).

De schooldag wordt zo georganiseerd dat leerlingen veilig, rustig en voorspelbaar kunnen deelnemen aan het onderwijs. Het klassenpersoneel richt tijd, overgangen en groepsorganisatie zodanig in dat de dag overzichtelijk verloopt. Binnen alle profielen geldt daarom dat:

- er een vaste dagstructuur is met een herkenbare start, lesmomenten, pauzes en afsluiting;
- de dag visueel ondersteund wordt (daglijnen, takenlijsten, timers, aanwezigheidsborden);
- overgangen tussen activiteiten, ruimtes en momenten worden aangekondigd en begeleid;
- leerlingen werken en pauzeren in vaste groepen met bekend personeel;
- dagelijkse routines (binnenkomst, werken, pauze, opruimen, naar huis gaan) volgens vaste afspraken verlopen.

Het didactisch handelen en de organisatie van de schooldag zijn eenduidig in structuur, maar verschillen in intensiteit, tempo en mate van begeleiding, passend bij het profiel van de leerling.

SO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Instructie	Instructie vindt plaats via voordoen, samendoen en nadoen, met intensieve begeleiding (waar nodig hand-op-hand). Leerlingen werken met individuele daglijnen (picto/foto/voorwerp).	Instructie wordt gegeven in kleine stappen, met begeleid oefenen. Herhaling en inoefening krijgen veel ruimte. Taken en verwachtingen zijn visueel ondersteund en voorspelbaar. Leerlingen werken met individuele daglijnen (picto/foto/voorwerp). De dagstructuur is sterk visueel en begeleid, met ruimte om onderdelen samen te doen binnen de vaste routine.	Er wordt gewerkt met instructie – inoefenen – herhalen – (begeleid) zelfstandig verwerken, in maximaal drie niveaugroepen. Leerlingen werken met stappenplannen, takenkaarten en doelenkaarten. Afspraken over binnenkomst, werken, pauze en afronden zijn concreet gemaakt en zichtbaar in de klas. Pauzes vinden plaats in vaste groepen met bekend personeel en duidelijke afspraken. Er is een klassikale daglijn die dagelijks wordt besproken.	Er wordt gewerkt met instructie – inoefenen – herhalen – (begeleid) zelfstandig verwerken. Instructie is kort en doelgericht; verwerking wordt begeleid waar nodig. Afspraken over binnenkomst, werken, pauze en afronden zijn zichtbaar in de klas en worden actief toegepast en geborgd. Er is een klassikale daglijn die dagelijks wordt besproken en de structuur van de schooldag ondersteunt. Pauzes vinden plaats in vaste groepen met bekend personeel en duidelijke afspraken.

SO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Activiteit/taakaanpak	Activiteiten zijn kort, overzichtelijk en sterk gestructureerd. Het tempo is vertraagd; herhaling is leidend. Taken hebben een duidelijk begin en eind en zijn visueel ondersteund. Dagopening en dagafsluiting zijn vast en worden één-op-één of in kleine setting begeleid.	Het didactisch aanbod is sterk gestructureerd en overzichtelijk.	Er is aandacht voor reflectie, plannen en toepassen van vaardigheden. Herhaling en transfer (toepassen in andere situaties) krijgen expliciet aandacht. Leerlingen volgen het vaste dagprogramma in de groep.	Er is aandacht voor reflectie, plannen en toepassen van vaardigheden. Transfer naar andere contexten (praktisch en functioneel) is een vast onderdeel van het aanbod.
Ondersteuning	Dagelijks terugkerende handelingen (tas uitpakken, opruimen, wachten, kiezen) worden stap voor stap aangeleerd en gevisualiseerd. Ontspanningsmomenten zijn ruim aanwezig ten opzichte van inspanningsmomenten. Pauzes en activiteiten verlopen in vaste, kleine groepen met intensieve begeleiding. Overgangen worden ingetraind en begeleid met nabijheid; handelingen worden samen geoefend tot routine.	Routines worden binnen begeleiding steeds meer zelfstandig uitgevoerd. Pauzes en activiteiten verlopen in vaste groepen met begeleide keuzes in activiteiten. Overgangen verlopen grotendeels op routine, met ondersteuning wanneer nodig. Leerlingen worden ondersteund bij het steeds actiever volgen van de lesstructuur. Leren is betekenisvol en sluit aan bij de belevingswereld van de leerling.	Het tempo en de mate van begeleiding verschillen per leerling en per moment. Overgangen worden aangekondigd met time-timers, pictogrammen of andere visuele ondersteuning en actief begeleid door het klassenpersoneel.	Leerlingen werken steeds zelfstandiger binnen een duidelijke lesstructuur. Overgangen worden aangekondigd en begeleid.
VSO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Instructie	Instructie is kort en sterk ondersteunend. Begeleiding is intensief en gericht op doen, ervaren en herhalen.	Instructie is kort en sterk ondersteunend. Begeleiding is intensief en gericht op doen, ervaren en herhalen.	Instructie ondersteunt het uitvoeren van werk- en praktijkopdrachten.	Instructie ondersteunt het uitvoeren van werk- en praktijkopdrachten.
Activiteit/taakaanpak	Leren vindt plaats binnen praktische en ervaringsgerichte activiteiten. Focus op zelfstandigheid, dagstructuur en eenvoudige taken.	Leren vindt plaats binnen praktische en ervaringsgerichte activiteiten. Focus op zelfstandigheid, dagstructuur en eenvoudige taken.	Leren is opbrengstgericht en taakgericht. Reflectie op taakuitvoering en werkhouding krijgt aandacht.	Leren is opbrengstgericht en taakgericht. Reflectie op taakuitvoering en werkhouding krijgt aandacht.
Ondersteuning			Leerlingen werken steeds zelfstandiger binnen duidelijke kaders.	Leerlingen werken steeds zelfstandiger binnen duidelijke kaders.

Didactisch aanbod

Gezamenlijk didactisch aanbod

Het didactisch aanbod binnen MBS Eindhoven is afgestemd op de ZML-leerlijnen en het vastgestelde uitstroomperspectief van de leerling. Het aanbod is erop gericht dat leerlingen binnen hun profiel tot leren komen en vaardigheden ontwikkelen die betekenisvol en functioneel zijn.

Binnen alle profielen geldt dat het didactisch aanbod:

- aansluit bij de belevingswereld van de leerling;
- gericht is op succeservaringen en leerbaarheid;
- wordt aangeboden in kleine, overzichtelijke stappen, met veel herhaling;
- een balans kent tussen inspanning en ontspanning;
- bestaat uit een combinatie van ervaringsgericht, praktisch en cognitief aanbod, passend bij het profiel.

De inrichting van het aanbod verschilt per profiel in inhoud, mate van ervaringsgerichtheid en de inzet van methodes en materialen.

SO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Niveau	Het aanbod is afgestemd op maximaal niveau 3 van de ZML-leerlijnen. (Sub)groepjes van leerlingen die didactisch op hetzelfde niveau aanbod krijgen.	Het aanbod is afgestemd op maximaal niveau 3 van de ZML-leerlijnen. (Sub)groepjes van leerlingen die didactisch op hetzelfde niveau aanbod krijgen.	Het aanbod is afgestemd op maximaal niveau 8 van de ZML-leerlijnen. Methodes worden ingezet als middel, waarbij doelen uit de ZML-leerlijnen leidend zijn. Binnen het profiel is sprake van variatie in niveau, tempo en ondersteuning, afhankelijk van de leerling en het moment.	Het aanbod is afgestemd op maximaal niveau 8 van de ZML-leerlijnen. Methodes worden ingezet als middel, waarbij doelen uit de ZML-leerlijnen leidend zijn. Binnen het profiel is sprake van variatie in niveau, tempo en ondersteuning, afhankelijk van de leerling en het moment.
Activiteit/taakaanbod	Het didactisch aanbod is sterk belevingsgericht en ervaringsgericht. Leren vindt plaats binnen dagelijkse routines, spel, zintuiglijke ervaringen en herhaling in lessen. Activiteiten zijn concreet, kortdurend en direct gekoppeld aan ervaren en doen.	Het didactisch aanbod blijft belevingsgericht, met meer nadruk op structuur en herhaalbaarheid. Leerdoelen worden aangeboden in kleine stappen met regelmaat herhaald. Leren vindt plaats binnen herkenbare contexten en vaste structuren.	Het aanbod is thematisch ingericht en wordt waar passend gecombineerd met bewegend leren. Er is aandacht voor het toepassen van vaardigheden in verschillende situaties.	Het aanbod is thematisch ingericht en wordt waar passend gecombineerd met bewegend leren. Er is aandacht voor het toepassen van vaardigheden in verschillende situaties.

SO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Methodes en materialen	Binnen dit profiel wordt gewerkt met: ankergestuurd werken; spelmateriaal en sensorisch materiaal; TEACCH-materialen (taakbakken, 1-taak dozen, individuele werkschema's); Numicon; Lezen moet je doen; Krullenbol. BIM	Binnen dit profiel wordt gewerkt met: ankergestuurd werken; spelmateriaal en sensorisch materiaal; TEACCH-materialen (taakbakken, 1-taak dozen, individuele werkschema's); Numicon; Lezen moet je doen; Krullenbol; Kwink. BIM	Binnen dit profiel wordt gewerkt met: Numicon; doelenkaart; Cito Leerling in Beeld; Kwink; thematisch materiaal; Kimversie VLL; Estafette; Met woorden in de weer; Kadet; Met sprongen vooruit.	Binnen dit profiel wordt gewerkt met: Numicon; doelenkaart; Cito Leerling in Beeld; Kwink; thematisch materiaal; Kimversie VLL; Estafette; Met woorden in de weer; Kadet; Met sprongen vooruit.
Doel	Het aanbod ondersteunt aandacht, leerbereidheid en het opdoen van eerste leerervaringen.	Het aanbod ondersteunt het uitbreiden van taakgerichtheid en betrokkenheid.		
VSO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Niveau	Het aanbod is afgestemd op maximaal niveau 5 van de ZML-leerlijnen.	Het aanbod is afgestemd op maximaal niveau 5 van de ZML-leerlijnen.	Het aanbod is afgestemd op maximaal niveau 12 van de ZML-leerlijnen.	Het aanbod is afgestemd op maximaal niveau 12 van de ZML-leerlijnen.
Activiteit/taakaanbod	Praktisch, ervaringsgericht en sterk gestructureerd aanbod. Activiteiten binnen dagelijkse routines en groepsactiviteiten. Focus op ervaren, herhalen en uitvoeren.	Praktisch, ervaringsgericht en sterk gestructureerd aanbod. Activiteiten binnen dagelijkse routines en groepsactiviteiten. Focus op ervaren, herhalen en uitvoeren.	Opbrengstgericht aanbod gekoppeld aan arbeid en praktijk. Werken met functionele doelen en vaardigheden. Oefenen in realistische (werk)situaties.	Opbrengstgericht aanbod gekoppeld aan arbeid en praktijk. Werken met functionele doelen en vaardigheden. Oefenen in realistische (werk)situaties.
Methodes en materialen	Binnen dit profiel wordt gewerkt met: ankergestuurd werken; spelmateriaal en sensorisch materiaal; TEACCH-materialen (taakbakken, 1-taak dozen, individuele werkschema's); Numicon; Lezen moet je doen; Krullenbol; BIM. Praktijkvakken: koken, boodschappen doen, zelfverzorging, productie, maatschappelijke dienst. Zedemo	Binnen dit profiel wordt gewerkt met: ankergestuurd werken; spelmateriaal en sensorisch materiaal; TEACCH-materialen (taakbakken, 1-taak dozen, individuele werkschema's); Numicon; Lezen moet je doen; Krullenbol; BIM. Praktijkvakken: koken, boodschappen doen, zelfverzorging, productie, maatschappelijke dienst. Zedemo		
Doel	Het aanbod ondersteunt aandacht, leerbereidheid en het uitbreiden van eerste leerervaringen.		Transfer naar stage, arbeid of vervolgplek staat centraal.	Transfer naar stage, arbeid of vervolgplek staat centraal.

Fysieke omgeving & organisatie

Gezamenlijk omgeving en organisatie

De leeromgeving op MBS Eindhoven is visueel prikkelarm, gestructureerd en voorspelbaar. De inrichting en organisatie van de omgeving ondersteunen zoveel mogelijk rust, overzicht en effectieve deelname aan het onderwijs.

Binnen alle profielen geldt:

- leerlingen werken in vaste lokalen met vast klassenpersoneel en een vaste groepsorganisatie;
- werk-, instructie- en regulatieplekken zijn duidelijk ingericht en herkenbaar in de ruimte;
- materialen hebben een vaste plek en worden zoveel mogelijk op dezelfde manier aangeboden en opgeborgen;
- er zijn mogelijkheden voor ontspanning, regulatie en werken in kleine setting (bijv. tussenruimtes of aparte plekken);
- visuele ondersteuning is standaard aanwezig en zichtbaar (bijv. daglijn, taken, aanwezig/afwezig, timers), afgestemd op het niveau van de groep.

SO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Groepsgrootte	Kleine groepen (6–8 leerlingen).	Kleine groepen (6–9 leerlingen).	Groepen 10–12 leerlingen.	Groepen 12–15 leerlingen.
Begeleidingsintensiteit	Begeleidingsintensiteit 1-op-3 of 1-op-2 (IOZ).	Begeleidingsintensiteit 1-op-4.	Begeleidingsintensiteit 1-op-6.	Begeleidingsintensiteit 1-op-7.
Nabijheid	Begeleiding is altijd nabij en zichtbaar.	Begeleiding is altijd nabij of zichtbaar.	Begeleiding op afstand. Nabij op afroep.	Begeleiding op afstand. Nabij op afroep.
Omgeving	Visueel prikkelarm lokaal. Vast lokaal met digibord. Tussenruimtes beschikbaar voor ontspanning. Beschikbaarheid van: zachte ruimte, snoezelruimte, speellokaal en beleeflokaal/ankerhoeken. Afgebakende buitenspeelplek. Gebruik van gymzaal en spelmateriaal passend bij het aanbod.	Visueel prikkelarm lokaal. Vast lokaal met digibord. Tussenruimtes beschikbaar voor ontspanning of werken in kleine groepjes. Beschikbaarheid van: zachte ruimte, snoezelruimte, speellokaal en beleeflokaal/ ankerhoek. Afgebakende buitenspeelplek. Gebruik van gymzaal, bibliotheek en spelmateriaal passend bij het aanbod.	Vast lokaal met digibord. Tussenruimtes beschikbaar voor ontspanning of werken in kleine groepjes. Gebruik van gymzaal, speellokaal, bibliotheek en spelmateriaal passend bij het aanbod.	Vast lokaal met digibord. Tussenruimtes beschikbaar voor ontspanning of werken in kleine groepjes. Gebruik van gymzaal, speellokaal, bibliotheek en spelmateriaal passend bij het aanbod.
Ondersteuning	Individuele visuele ondersteuning (OC-materiaal).	Individuele visuele ondersteuning (OC-materiaal).		

VSO	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4
Groepsgrootte	Kleine groepen (6–8 leerlingen).	Kleine groepen (6–9 leerlingen).	Groepen 10–12 leerlingen.	Groepen 12–15 leerlingen.
Begeleidingsintensiteit	Begeleidingsintensiteit 1-op-3 of 1-op-2.	Begeleidingsintensiteit 1-op-4.	Begeleidingsintensiteit 1-op-6.	Begeleidingsintensiteit 1-op-7.
Nabijheid	Begeleiding is altijd nabij en zichtbaar.	Begeleiding is altijd nabij of zichtbaar.	Begeleiding op afstand. Nabij op afroep.	Begeleiding op afstand. Nabij op afroep.
Omgeving	Visueel prikkelarm lokaal. Vast lokaal met digibord. Beschikbaarheid van: zachte ruimte, snoezelruimte, speellokaal en beleeflokaal/ankerhoeken. Afgebakende buitenspeelplek. Gebruik van gymzaal en spelmateriaal passend bij het aanbod.	Visueel prikkelarm lokaal. Vast lokaal met digibord. Tussenruimtes beschikbaar voor ontspanning of werken in kleine groepjes. Beschikbaarheid van: zachte ruimte, snoezelruimte, speellokaal en beleeflokaal/ ankerhoek. Afgebakende buitenspeelplek. Gebruik van gymzaal, bibliotheek en spelmateriaal passend bij het aanbod.	Vast lokaal met digibord. Tussenruimtes beschikbaar voor ontspanning of werken in kleine groepjes. Gebruik van gymzaal, orthotheek, bibliotheek en spelmateriaal passend bij het niveau.	Vast lokaal met digibord. Wisselende lokalen voor praktijkvakken Tussenruimtes beschikbaar voor ontspanning of werken in kleine groepjes. Gebruik van gymzaal, orthotheek, bibliotheek en spelmateriaal passend bij het niveau.
Ondersteuning	Individuele visuele ondersteuning (OC-materiaal).	Individuele visuele ondersteuning (OC-materiaal).		

Uitstroom

Toekomstgericht werken en relatie met uitstroom

De sterke basis binnen MBS Eindhoven is toekomstgericht en staat in directe relatie tot het uitstroomperspectief van de leerling. Binnen alle profielen wordt gewerkt vanuit het besef dat onderwijs en ondersteuning bijdragen aan zo zelfstandig mogelijk functioneren in de maatschappij, passend bij de mogelijkheden van de leerling.

Binnen het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) verschuift de focus geleidelijk van leren naar functioneren in de praktijk:

- In VSO Profiel 1–2 (dagbesteding) ligt de nadruk op welbevinden, dagstructuur, zelfstandigheid, communicatieve (zelfredzaamheid) en participatie binnen een beschermde en voorspelbare omgeving. We werken toe naar uitstroom richting arbeidsmatige, taakgerichte of belevingsgerichte dagbesteding.
- In VSO Profiel 3–4 (arbeid) wordt toegewerkt naar (beschutte) arbeid of arbeidsmatige dagbesteding, waarbij taakgericht werken, arbeidsvaardigheden, samenwerken en reflectie op werkhouding centraal staan.

Het onderwijs- en ondersteuningsaanbod binnen de sterke basis sluit aan bij deze uitstroomrichtingen. Leerlingen oefenen vaardigheden in betekenisvolle en realistische contexten, waarbij transfer naar andere situaties (praktijk, werk, vervolgvoorzieningen) expliciet aandacht krijgt. Het uitstroomperspectief wordt jaarlijks besproken en vormt een richtinggevend kader voor het handelen binnen het profiel.

SO

Binnen het Speciaal Onderwijs (SO) ligt de focus op ontwikkeling, leren en het opbouwen van vaardigheden die nodig zijn voor de verdere schoolloopbaan. Het aanbod is gericht op het versterken van basisvaardigheden, zelfregulatie, leerhouding en sociale en emotionele ontwikkeling, als basis voor doorstroom naar het VSO.

VSO

Binnen het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) verschuift de focus geleidelijk van leren naar functioneren in de praktijk:

- In VSO dagbesteding ligt de nadruk op welbevinden, dagstructuur, zelfredzaamheid en participatie binnen een beschermde en voorspelbare omgeving.
- In VSO arbeid wordt toegewerkt naar arbeidstoeleiding, waarbij taakgericht werken, arbeidsvaardigheden, samenwerken en reflectie op werkhouding centraal staan.

Het onderwijs- en ondersteuningsaanbod binnen de sterke basis sluiten aan bij deze uitstroomrichtingen. Leerlingen oefenen vaardigheden in betekenisvolle en realistische contexten, waarbij transfer naar andere situaties (praktijk, werk, vervolgvoorzieningen) expliciet aandacht krijgt. Het uitstroomperspectief wordt jaarlijks besproken en vormt een richtinggevend kader voor het handelen binnen een profiel.

Specialisten & multidisciplinaire samenwerking

Specialisten en samenwerking rondom de leerling

Binnen de sterke basis van MBS Eindhoven is expertise structureel beschikbaar ter ondersteuning van het klassenpersoneel en ter versterking van het onderwijs- en ondersteuningsaanbod. Deze expertise is preventief, laagdrempelig en gericht op het versterken van het dagelijks handelen in de klas. Waar nodig is ondersteuning op het gebied van verzorging onderdeel van de dagelijkse begeleiding en wordt dit geïntegreerd in de klas.

Binnen alle profielen is er een ondersteuningsteam (OT) gekoppeld, bestaande uit onder andere gedragswetenschapper, intern begeleider, logopedist/communicatiedeskundige. De inzet van specialisten is gericht op meedenken, observeren, adviseren en versterken van pedagogisch en didactisch handelen binnen de sterke basis.

Specialisten:

- sluiten aan bij overlegmomenten (zoals leerlingbesprekingen en multidisciplinair overleg);
- ondersteunen bij het begrijpen van gedrag, leren en ontwikkeling;
- adviseren over afstemming op emotionele ontwikkeling, executieve functies, prikkelverwerking en communicatie;
- denken mee over preventieve aanpassingen in aanbod, organisatie en begeleiding.

Wanneer nodig wordt samengewerkt met externe partners (zoals zorgaanbieders, gemeente of samenwerkingsverband), waarbij school regie houdt op het onderwijsinhoudelijke proces. Deze samenwerking is aanvullend op de sterke basis en wordt altijd afgestemd op wat binnen de klas geboden wordt.

De sterke basis van MBS Eindhoven is evidence-informed en gebaseerd op actuele inzichten over leren, ontwikkeling en ondersteuning van leerlingen met een ontwikkelingsachterstand. Onderzoek laat zien dat leerlingen binnen het (V)SO het meest tot ontwikkeling komen in een omgeving die voorspelbaar, relationeel veilig en ontwikkelingsgericht is, waarbij onderwijs en ondersteuning preventief zijn ingericht.

Een belangrijk uitgangspunt is dat leren pas mogelijk is wanneer basisveiligheid en emotionele regulatie voldoende zijn geborgd. Daarom sluit het pedagogisch handelen binnen de sterke basis aan bij de emotionele ontwikkeling van de leerling. Daarbij wordt gebruikgemaakt van nabijheid, co-regulatie en de-escalerende strategieën. Co-regulatie wordt gezien als een belangrijke voorwaarde voor het geleidelijk ontwikkelen van zelfregulatie. Gedrag wordt benaderd als betekenisvolle communicatie, waarbij afstemming plaatsvindt op de onderliggende behoeften en de belastbaarheid van de leerling.

Ook het didactisch handelen is gebaseerd op wat bekend is over leren bij leerlingen met een lage cognitieve ontwikkelingsleeftijd. Leren vindt plaats in kleine, overzichtelijke stappen, met veel herhaling, visuele ondersteuning en een duidelijke lesstructuur. Betekenisvol en ervaringsgericht leren vergroot de betrokkenheid van de leerlingen en ondersteunt de transfer van vaardigheden naar andere situaties. De ZML-leerlijnen en het uitstroomperspectief vormen hierbij het richtinggevende kader.

De sterke basis is preventief ingericht. Door het bieden van structuur, duidelijke routines en gezamenlijk pedagogische uitgangspunten worden overvraging en escalatie zoveel mogelijk voorkomen. Differentiatie vindt plaats binnen de kaders van het profiel. De profielbeschrijvingen zijn hierbij richtinggevend, terwijl afstemming op het ontwikkelingsniveau en de belastbaarheid van de leerling altijd leidend blijft.

De sterke basis is bovendien geen individueel maar een gezamenlijk gedragen kader. Door de inzet van expertise, voortdurende reflectie en bijstelling binnen de leerlingenzorg- en kwaliteitszorgcyclus, en door afstemming tussen klassen, teams en ondersteuningsstructuren, ontstaat samenhang op micro-, meso- en macroniveau. Hiermee vormt de sterke basis een stabiel fundament voor leren, ontwikkeling en toekomstgericht functioneren van alle leerlingen van MBS Eindhoven.